

Ny 36 kV ledning mellan vindkraftpark Gubbaberget och stamnätsstation Tovåsen

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Ansökan om nätkoncession för linje

Projektorganisation

Ellevio AB
115 77 Stockholm

Telefonväxel: 08-606 00 00
Org.nr: 556037-7326

Projektledare: Hans Gleimar
Tillståndsfrågor: Sofia Miliander

Konsultbolag

Pöyry Sweden AB
Box 1002
405 21 Göteborg

Uppdragsledare: Vanja Schön
MKB-handläggare: Birgitta Olanders

Innehållsförteckning

1. Bakgrund och syfte.....	4
2. Samrådets genomförande.....	4
3. Yttranden och bemötanden av yttranden.....	6
4.1 Myndigheter	6
4.2 Organisationer.....	14
4.3 Företag.....	14
4.4 Fastighetsinnehavare	15

1. Bakgrund och syfte

Ellevio AB (nedan kallat Ellevio) har för avsikt att uppföra en ny 36 kV-ledning mellan vindkraftpark Gubbaberget och en ny stamnätsstation benämnd Tovåsen i Ånge och Ljusdals kommuner, Västernorrland och Gävleborgs län.

Syftet med den nya 36 kV-ledningen är att möjliggöra elanslutning av den planerade vindkraftparken till elnätet så att producerad el kan levereras till överliggande elnät. För att kunna ansluta de vindkraftparker som planeras i Ånge och Ljusdals kommuner planerar Svenska kraftnät att uppföra en ny stamnätsstation, Tovåsen.

Syftet med denna samrådsredogörelse är att utgöra underlag för Länsstyrelsens beslut om planerad verksamhet kan antas medföra betydande miljöpåverkan eller inte. Samrådsredogörelsen innehåller en sammanfattning av samtliga yttranden som inkommit i genomfört samråd tillsammans med Ellevios bemötande av dessa.

Parallellt med arbetet med 36 kV-ledningen till Gubbaberget pågår även ett projekt för en ny 145 kV-ledning till planerad vindkraftpark Björnberget, nordväst om Gubbaberget. Samråd har genomförts parallellt för de två ledningarna. En samrådsredogörelse har även tagits fram för ledningen till Björnberget.

I området pågår samråd och prövningar av ytterligare vindkraftanläggningar, förutom vindkraftpark Björnberget och Gubbaberget, som avses anslutas till överliggande elnät via 145 kV-ledningen.

För att uppföra och driva ledningen krävs tillstånd, så kallad nätkoncession för linje enligt ellagen (1997:857). Ellagen ställer krav på att en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) ska ingå i en ansökan om nätkoncession för linje. Arbetet med att upprätta en miljökonsekvensbeskrivning inleds med samråd i enlighet med 6 kap 4 § Miljöbalken.

Ellevio har anlitat Pöyry Sweden AB för att genomföra samråd och upprätta MKB:n.

2. Samrådets genomförande

Samrådet påbörjades i början av september 2016 och avslutades i slutet av oktober 2016.

Samrådet inleddes genom att brev med inbjudan till samrådsmöte 2016-09-07 skickades, tillsammans med samrådsunderlag till Länsstyrelsen i Gävleborgs län, Länsstyrelsen i Västernorrlands län, Ljusdals kommun och Ånge kommun. Anteckningar från samrådsmötet finns i Bilaga S1.

Kretsen särskilt berörda har bedömts vara de fastighetsägare vars fastigheter ligger inom ca 100 m från planerad ledningssträckning. Dessa samt även andra fastigheter med bostäder som tangerar eller ligger nära 100-meterszonen och rättighetsinnehavare har bjudits in till samråd. Därtill har även utökad samråd genomförts med statliga myndigheter, nätägare, radiolänkoperatörer, företag, intresseorganisationer, föreningsliv och berörd sameby. Samrådet har skett skriftligen genom att brev med inbjudan till samråd och även samrådsunderlag skickats till berörda samrådsparter. Allmänheten har bjudits in till samråd via annons i Sundsvalls Tidning och Ljusdalsposten 2016-09-15 samt i Ljunganbladet 2016-09-21, se Bilaga S2. Av Tabell 1 framgår alla som bjudits in till samråd.

Tabell 1. Myndigheter, organisationer, företag och föreningar som bjudits in till samråd.

Myndighet/organisation	Synpunkt inkom
LÄNSSTYRELSE OCH KOMMUN	
Länsstyrelsen i Gävleborgs län	2016-10-05
Länsstyrelsen i Västernorrlands län	2016-11-25
Ljusdals kommun	2016-11-01
Ånge kommun	2016-10-17
FASTIGHETSINNEHAVARE	
Ljusdal Gräningsvallen 1:2	-
Ljusdal Gräningsvallen 1:4	-
Ljusdal Gräningsvallen 1:15	2016-10-03
Ljusdal Norrberg 1:6	-
STATLIGA MYNDIGHETER	
Försvarmakten	2016-09-30
Skogsstyrelsen	2016-10-07
Sveriges Geologiska Undersökning (SGU)	-
Trafikverket	2016-09-14
NÄTÄGARE	
Härjeåns Nät AB	-
Svenska kraftnät	2016-10-05
RADIOLÄNKOPERATÖRER	
TeliaSonera (Skanova)	2016-10-13
Westél	-
SAMEBYAR	
Jiingevaerie	-
ÖVRIGA ORGANISATIONER OCH FÖRENINGAR	
Friluftsförbundet Ljusdal	-
Gävleborgs läns Ornitologiska Förening	2016-10-04
Lantbrukarnas Riksförbund (LRF)	-
Medelpads Ornitologiska Förening	-
Naturskyddsföreningen	-
Naturskyddsföreningen Gävleborg	-
Naturskyddsföreningen Sundsvall-Ånge	-
Naturskyddsföreningen Västernorrland	-
Sveriges Ornitologiska Förening (SOF)	-
Västernorrlands läns Ornitologiska Förening	-
FÖRENINGSLIV	
Ramsjö FVO	-
Stora och Lilla Grundsjöns FVO	-
Ånge Snöskoterklubb	-

Efter det första samrådsutskicket ändrades placeringen av stamnätsstation Tovåsen som ledningarna ska anslutas till. Ett kompletterande samrådsunderlag skickades till berörda fastighetsägare och till Länsstyrelserna och kommunerna.

3. Yttranden och bemötanden av yttranden

Nedan sammanfattas de samrådsyttrande som inkommit samt hur Ellevio kommer att beakta dessa.

3.1 Myndigheter och statliga affärsverk

Länsstyrelsen i Gävleborgs län

Länsstyrelsen har inkommit med följande yttrande gemensamt för den ledning som denna samrådsredogörelse avser och för ledningen till Björnberget:

Allmänt om kommande miljökonsekvensbeskrivning (MKB)

- Kommande MKB ska innehålla vad som anges i 6 kap 7 § miljöbalken i den utsträckning som behövs med hänsyn till åtgärdernas och objektets art och omfattning. MKB:n ska innehålla en beskrivning av nuvarande förhållanden, samt hur projektet kommer att genomföras och dess effekter på miljön. MKB:n ska också fastslå åtgärder för att genomföras och dess effekter på miljön samt slutligen fastslå åtgärder för att mildra eller helt avlägsna de negativa konsekvenserna av projektet. MKB:n ska alltså innehålla en tydlig konsekvensbeskrivning med konkreta åtgärdsförslag.
- MKB:n ska redovisa vilka underhålls- och skötselåtgärder som blir aktuella och hur dessa kan komma att påverka miljön allmänt och utpekade natur- och kulturvärden i synnerhet. De skadeförebyggande åtgärderna bör redovisas på ett tydligt sätt i form av konkreta åtgärder, inte bara som möjliga metoder.
- Av MKB:n ska framgå om ledningssträckningen är i överensstämmelse med kommuns översiktsplan, eventuella fördjupade/tematiska översiktsplaner och berörda detaljplaner.

Planförhållanden

- Den förordade ledningssträckningen berör inte något planlagt område. Detsamma gäller de alternativa ledningsdragningarna. Ledningslokalisering inkl. alternativen strider inte mot gällande översiktsplan.

Kända naturvärden i området

- Inom luftledningens närområde finns följande för Länsstyrelsen kända naturvärden (och krav på hänsyn (för de aktuella sträckningsalternativen i samrådshandlingen):
 - § Våtmark med vissa naturvärden, Strand vid Juvatsån,
 - § Strandskydd.

- Ur naturvärdessynpunkt är alternativen likvärdiga. Få utpekade naturvärden berörs. Dock är det positivt att med ny ledning hålla sig intill befintlig ledning.
- Ansökan avser en till större delen befintlig ledningssträckning, men också helt nya ledningssträckningar vilket får betydelse för MKB:ns inriktning. MKB:n bör innehålla en kartläggning av lokalt växt- och naturliv samt en beskrivning av hur ledningen påverkar dessa. MKB:n bör omfatta:
 - § Kända naturvärden i området såsom skyddade områden, våtmarker, nyckelbiotoper, artförekomster etc. och vilka naturtyper som finns längs sträckan. Konsekvenser av ledningen på naturvärdena.
 - § Beskrivning av alternativa dragningar.
 - § Beskrivning av konsekvenser för naturmiljön och skyddsåtgärder under uppförandefasen och driftsfasen, samt av underhållsåtgärder.
 - § Beskrivning av påverkan på friluftslivet och landskapsbilden samt om åtgärder behöver vidtas för att minimera påverkan.
 - § Effekter på områdets hydrologi, vattendrag, sjöar, grundvatten, samt hur dessa kan undvikas och/eller minimeras med hjälp av skyddsåtgärder. Skyddsåtgärder för att minska spridning av grumling och föroreningar till naturliga vattendrag och sjöar.
 - § Om andra tillstånd, anmälan eller dispenser enligt miljöbalken kan komma att bli aktuella för projektet bör dessa presenteras i ansökan. T.ex. strandskyddsdispens.

Kulturmiljö

- Gränsområdet i norra Hälsingland och västra Medelpad är dåligt inventerat men innehåller ändå ett stort antal kända forn- och kulturlämningar, främst fångstgropar. Mycket talar för att det i det aktuella området finns åtskilliga lämningar från utmarksnäringar som t.ex. kolning och tjärbränning. I anslutning till sjöar och vattendrag kan också stenåldersboplatser förekomma. Terrängskuggor visar också att det finns betydligt fler fångstgropar i området än de som är registrerade i Riksantikvarieämbetes fornlämningsregister, FMIS.
- För att minimera risken för skador på forn- och kulturlämningar i samband med anläggandet av planerade kraftledningar, och i samband med framtida röjnings- och underhållsarbeten, menar Länsstyrelsen kulturmiljö att en arkeologisk utredning ska genomföras längs sträckningarna för de båda planerade kraftledningarna.
- Länsstyrelsen bedömer att alternativ 1 och 2 Tovåsen–Gubbaberget vara likvärdiga ur kulturmiljöperspektiv.

Elektromagnetiska fält

- I handlingarna nämns att Ellevio kommer att använda försiktighetsprincipen. Det är viktigt att utreda boendesituationen inom den gräns som tillämpas inom denna försiktighetsgräns. I samrådsunderlaget anges att det inte finns bebyggelse inom

100 meter från planerade lokaliseringar. Vid jämförelse med Länsstyrelsens kartmaterial kan detta inte stödjas.

Vattenförhållanden

- Alternativen för ledningen berör vattenförekomsterna SE691204-149503 och SE691262-149257. Dessa vattenförekomster uppnår inte "God status" på grund av mänsklig påverkan på de morfologiska förhållningarna för vattenlevande arter t.ex. rätning, rensning mm. Reproducerande öring finns i vattensystemet vilket är positivt. Vid ledningsdragningarna får inga nya vandringshinder uppkomma, och man måste se till att minimera risken för grumlade effekt eller att något påverkar surhetsgraden i vattenförekomsterna.
- Länsstyrelsen anser att det är olämpligt med störande arbete när öringen har sin lekperiod 15 september–15 november. Om arbetet skulle medföra viss grumlig får inte det utföras innan romkornen kläcks det vill säga sådant arbete får inte utföras under perioden 15 september–15 maj.
- Två grundvattenförekomster finns i närheten av ledningen, SE690793-149572 och SE691567-148932, som har "God status". MKN för dessa grundvattenförekomster kommer troligen inte att påverkas av arbetet.

Övrigt

- Verksamheter och åtgärder som prövas enligt annan lag kan behöva anmälas för samråd enligt 12 kap 6 § miljöbalken om samrådsförfarandet inte kan ske inom ramen för den andra lagens bestämmelser. Sökande bör bestämma redan i tidigt skede om man avser att uppfylla kraven i 12 kap. 6 § miljöbalken i koncessionsansökan och MKB (kräver en ganska stor detaljeringsgrad på t.ex. skyddsåtgärder och markanspråk), eller om man avser anmäla det separat till Länsstyrelsen inför byggstart av ledningen.
- Följdverksamheter eller underhållsåtgärder, exempelvis anläggande av arbetsvägar, kanträdsavverkning eller breddning av ledningsgata, som inte har behandlats i den ursprungliga prövningen kan behöva anmälas för samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken om naturmiljön kan komma att väsentligt ändras. Om följdverksamheten är anmälnings- eller tillståndspliktig enligt andra bestämmelser i miljöbalken behövs ingen anmälan enligt 12 kap. 6 § miljöbalken.
- Enligt 4 § Artskyddsförordningen (2007:845) är det förbjudet att avsiktligt fånga, döda eller störa vilda fåglar och vissa djurarter samt deras fortplantningsområden eller viloplatser.

Ellevios bemötande

Allmänt om kommande miljökonsekvensbeskrivning (MKB)

- Kommande MKB kommer innehålla vad som anges i kap 6 7 § miljöbalken i den utsträckning som behövs med hänsyn till åtgärdernas och den planerade verksamhetens art och omfattning.
- Underhålls- och skötselåtgärder kommer att redovisas MKB:n.

Planförhållanden

- Planförhållanden kommer att redovisas MKB:n.
- Det kommer att framgå av MKB om ledningen är i överensstämmelse med kommuns översiktsplan, eventuella fördjupade/tematiska översiktsplaner och berörda detaljplaner.

Kända naturvärden i området

- Kända naturvärden kommer att redovisas i MKB:n.
- Beskrivning av alternativa dragningar kommer att redovisas i MKB:n.
- Ledningssträckningens konsekvenser för identifierade naturvärden kommer att redovisas i MKB:n.
- Skyddsåtgärder och skadeförebyggande åtgärder samt underhåll kommer att beskrivas i MKB:n.
- Skyddsåtgärder avseende vattendrag och sjöar kommer att beskrivas i MKB:n.
- De behov av andra tillstånd, anmälningar eller dispenser som i dagsläget identifierats kunna bli aktuella är strandskyddsdispens för eventuella stolpplatser inom strandskyddat område. Ytterligare tillstånd, anmälningar eller dispenser, som inte omfattas av koncessionsansökan, kan komma att identifieras i samband med projekteringen av ledningen.

Kulturmiljö

- Ellevio har tagit del av informationen att det sannolikt kan finnas många oregistrerade forn- och kulturlämningar som t.ex. kolning, tjärbränning och stenåldersboplatser samt betydligt fler fångstgropar i området och kommer att ta detta i beaktande i den fortsatta planeringen av ledningen.
- Inför arbetet med detaljprojektering och stolpplacering kommer Ellevio att ta kontakt med Länsstyrelsen för beställning av en arkeologisk utredning etapp 1 längs sträckningen för planerad kraftledning.

Elektromagnetiska fält

- Sträckningen för vilken koncession sökes, går inte i närheten av några bostäder skolor eller andra lokaler där människor stadigvarande vistas. Den ursprungliga sträckningen gick som närmast på ca 150 m avstånd från till ett bostadshus. Efter ändringen av sträckning närmast Tovåsenstationen, finns inga bostäder i närheten av föreslagen ledningssträckning. Sträckningen kommer att gå ca 680 m från närmaste bostad.

Vattenförhållanden

- Ellevio är medveten om alla vattenförekomster (ytvatten, grundvatten) belägna inom projektområdet och ämnet kommer att behandlas i MKB:n.

Övrigt

- Gällande lagstiftning kommer att iakttas såsom krav på 12:6-samråd och andra krav på dispenser eller tillstånd.
- Ellevio är införstådda med bestämmelserna i 4 § Artskyddsförordningen (2007:845).

Länsstyrelsen i Västernorrlands län

Länsstyrelsen har inkommit med följande daterat yttrande 2016-11-25.

Naturmiljö

- Inom Västernorrlands län finns inga kända naturvärden i anslutning till något av de redovisade sträckningsförslagen. Det rör sig dock om ganska okända marker där länsstyrelsen har lite underlag. Ledningsalternativ 1 berör Västernorrlands län endast på en 2 km lång sträcka där ledningen går längs länsgränsen mot Gävleborgs län. På denna delsträcka finns bara hyggen och ungskog inom Västernorrlands län. Enligt ledningsalternativ 2 passerar kraftledningen norr om sjön Vandeln genom en sydslutning där äldre skog finns kvar och där det finns småbäckar och små våtmarker. Även Vandelmyran i väster berörs av detta sträckningsföreslag. Eftersom det finns lite befintligt underlag för det aktuella området, förutsätter länsstyrelsen att en naturvärdesinventering utförs längs den ledningssträckning som man avser ansöka om koncession för.
- Länsstyrelsen vill understryka vikten av att miljökonsekvensbeskrivningen tydligt beskriver vilken hänsyn koncessionsinnehavaren avser vidta vid återkommande röjnings- och underhållsarbeten, särskilt i anslutning till känslig naturmiljö. Som exempel bör en min 10 meter bred skyddszon med lågvuxen vegetation alltid sparas i anslutning till vattendrag, sjöar och våtmarker. Röjnings- och underhållsåtgärder som berör känslig mark, t.ex. fuktig mark, bör utföras vintertid på tjälad och snötäckt mark för att minimera risken för negativ påverkan på naturmiljön.

Kulturmiljö

- Området är bristfälligt inventerat på fornlämningar och det behövs därför en arkeologisk utredning etapp 1 (inventering) för att avgöra om byggnationen av kraftledningen påverkar ytterligare, hittills okända fornlämningar.
- Berört område inom Västernorrlands län är i princip oinventerat på fornlämningar. Det finns dock ett modellerat kunskapsunderlag för dessa områden. Av underlaget framgår att det finns en förhöjd risk att påträffa hittills okända fornlämningar runt sjön Vandeln. Kunskapsunderlaget finns tillgängligt på vår externa webb, men är för närvarande något otydligare än det underlag länsstyrelsen har tillgång till.
- Vad gäller berört område inom Gävleborgs län så har en kontroll av lantmäteriets höjddata visat att det finns betydligt fler fångstgropar mellan Juvatssjön och Mellansjön än vad som framgår av dagens information i fornminnesregistret, något som också bekräftats vid fältbesök genomförda av länsstyrelsen i Gävleborg. Utifrån höjddata kan man även ana att det finns oregistrerade skogsbrukslämningar

(kolbottnar syns ofta tydligt i höjddata). Områdets topografi indikerar dessutom att det bör kunna finnas fler, hittills okända förhistoriska boplatser längs sjöarnas och vattendragens stränder.

Ellevios bemötande

Naturmiljö

- Naturvärdesinventering har genomförts i utredningskorridoren för huvudalternativet. Rapporten från naturvärdesinventeringen kommer att bifogas i MKB:n.
- Planerade skadeförebyggande åtgärder redovisas i MKB:n.

Kulturmiljö

- Ellevio har tagit del av informationen att det sannolikt kan finnas många oregistrerade fornlämningar samt betydligt fler fångstgropar i området och kommer att ta detta i beaktande i den fortsatta planeringen av ledningen.
- Inför arbetet med detaljprojektering och stolpplacering kommer Ellevio att ta kontakt med Länsstyrelsen för beställning av en arkeologisk utredning etapp 1 längs sträckningen för planerad kraftledning.

Ljusdals kommun

Ljusdals kommun har inkommit med yttrande daterat 2016-11-01. Yttrandet är gemensamt för den ledning som denna samrådsredogörelse avser och för ledningen till Gubbaberget.

- Inget av de presenterade alternativen berör några tätorter eller områden som omfattas av detaljplan eller områdesbestämmelser.
- Inget av alternativen bedöms medföra någon betydande miljöpåverkan i Ljusdals kommun.
- Generellt bör ledningen lokaliseras så långt från befintlig bebyggelse som möjligt, samt i största möjliga mån förläggas i redan befintliga ledningsgator.

Ellevios bemötande

- Utifrån samrådsunderlaget och inkomna synpunkter har Ellevio valt att gå vidare med en sträckning som i huvudsak följer ledningsalternativ 1, som ger den kortaste sträckningen, kombinerat med en delsträcka enligt alternativ 2, som förordas av Gävleborgs läns Omitologiska Förening.
- Ett förtydligande angående placeringen parallellt med befintliga ledningar. De befintliga skogsgatorna kommer att behöva breddas längs den ena skogskanten, för att ge plats åt en parallellgående ledning.

Ånge kommun

Ånge kommun har inkommit med yttrande daterat 2016-10-17. Yttrandet är gemensamt för den ledning som denna samrådsredogörelse avser och för ledningen till Gubbaberget.

- Ånge kommun hänvisar till Länsstyrelsen som beslutar om projekten kan antas medföra betydande miljöpåverkan eller inte. Bygg- och miljökontoret avstår från att göra en sådan bedömning.
- Ånge kommun anser att det krävs strandskyddsdispens för dragning av kraftledning över vattendrag om det medför placering av kraftledningsstolpar inom 100 meter från strandkant. Strandskyddsdispens ingår inte i Energimarknadsinspektionens prövning och tillstånd utan ansöks separat hos bygg- och miljökontoret, Ånge kommun.

Ellevios bemötande

- Strandskyddsdispens kommer att sökas om stolpar placeras inom strandskyddat område.

Försvarmakten

Försvarmakten har inkommit med yttrande daterat 2016-09-29.

- Försvarmakten har ingenting att erinra i rubricerat ärende.

Skogsstyrelsen

Skogsstyrelsen har inkommit med yttrande daterat 2016-09-26.

- Skogsstyrelsen har inte kännedom om ytterligare natur- eller kulturmiljövärden utöver de som redovisas i samrådsunderlaget.
- Ledningsalternativ 1 från station Gubbaberget till station Tovåsen ger genom sin kortare sträckning en mindre påverkan på mark- och vatten.

Ellevios bemötande

- Utifrån samrådsunderlaget och inkomna synpunkter har Ellevio valt att gå vidare med en sträckning som i huvudsak följer ledningsalternativ 1, som ger den kortaste sträckningen, kombinerat med en delsträcka enligt alternativ 2, som förordas av Gävleborgs läns Omitologiska Förening.

Trafikverket

Trafikverket har inkommit med yttrande daterat 2016-09-14.

- Trafikverket har ingenting att erinra i rubricerat ärende.

Svenska kraftnät

Svenska kraftnät har inkommit med yttrande daterat 2016-10-05.

- Svenska kraftnät upplyser om att alternativa sträckningar korsar/går parallellt med luftledningar tillhörande Svenska kraftnät. Svenska kraftnät redovisar i sitt yttrande ett antal krav vid korsning av/parallellgång med friledning:

- § Avståndsberäkningarna ska utföras enligt SS-EN 50341-3-18 utgåva 1, 2013-07-03, tables 5.4.5.4.
 - § Om tillkommande parallellgående ledningar inte är brottsäkra ska stolparna i de tillkommande ledningarna placeras på avståndet "stolphöjd över mark" $m + S$ (spänningstillägg) från närmaste faslina. Detta avstånd ska uppfyllas för de belastningsfall som ingår i SS-EN 50341, tables 5.4.5.4.
 - § Tillräckligt avstånd ska finnas mellan ledningarna för att underhåll ska kunna utföras (minst tio meter horisontellt avstånd mellan respektive ledningars yttre faslinor vid vindstilla).
 - § Korsningar med Svenska kraftnäts kraftledning ska ske under Svenska kraftnäts ledning och på sådant sätt att inga åtgärder behöver utföras på Svenska kraftnäts ledning.
 - § De korsande ledningarna ska i möjligaste mån ha en vinkelrät infallsvinkel mot varandra.
 - § Korsande ledningar ska i största möjliga utsträckning utformas så att det går att arbeta på den ena ledningen då den andra fortfarande är i drift.
 - § Inga grävarbeten får utföras inom 20 meter från Svenska kraftnäts stolpar eller stag.
 - § Byggnationen ska utföras utan avbrott på Svenska kraftnäts ledning.
 - § Vid parallellgång uppstår fenomenen induktion, influens och potentialsättning. Dessa kan till exempel störa reläskydden på de nya ledningarna beroende på avstånd, längd av parallellgående etc. Vi förutsätter att innehavaren har kunskap eller anlitar kompetens för att utreda risker, åtgärder etc. Eventuella åtgärder för att bemästra problem med induktion, influens och förhöjd potentialsättning på och invid Svenska kraftnäts ledningar eller de nytillkomna ledningarna bekostas av innehavaren till de nytillkomna ledningarna.
 - § Efter slutförd byggnation av de nya ledningarna ska dokumentation skickas in till Svenska kraftnät. Materialet ska tydligt visa sträckningen på den nya ledningen samt avstånd mellan befintlig och tillkommande lednings stakningslinje centrum. Koordinater på stolpar ska anges i SWEREF 99, RH2000.
 - § Om medföljande blank jordlina eller annan metalliskt material grävs ner längs med den nya ledningen ska den läggas i vattentäta rör inom 50 meter från 400 kV-ledningens ytterfaser (Telestöringsnämndens meddelande nr 21).
- Svenska kraftnät vill förtydliga att den slutliga placeringen av den nya station Tovåsen ännu är under utredning och således inte fastställd. I dagsläget verkar det troligt att stationen kommer att få en lokalisering cirka 1500 meter söder om det läge som finns utmärkt på kartorna i samrådsunderlagen, sannolikt strax norr om den punkt där befintlig 145 kV-ledning ansluter till befintliga 400 kV- och 220 kV-ledningar, vilket kan medföra att anslutningsledningarna blir längre än vad som anges i samråds-

underlaget. I avsnittet 3.2 Alternativa sträckningar anges att: "Stamnätsstationens placering har Svenska kraftnät valt, då den ligger i närheten av en större väg, vilket underlättar transporter till stationen. Andra undersökta placeringar av stamnätsstationen skulle innebära förstärkning av befintliga vägar och anläggning av ny väg." Svenska kraftnät vill här framhålla att stationens slutliga läge kommer att bestämmas i samråd med Ellevio för att underlätta anslutningen av Ellevios ledningar till stationen. Den nya placeringen kommer att medföra behov av förstärkning av befintliga vägar och anläggande av ny väg. Andra undersökta placeringar av stamnätsstationen bedöms som mindre lämpliga eftersom det skulle medföra omfattande massbalansering och borttagande av berg.

Ellevios bemötande

- Ellevio kommer vid detaljplaneringen av ledningen att beakta de generella krav som Svenska kraftnät redovisar för korsning och parallellgång av friledning parallellt med Svenska kraftnäts ledningar. Ellevio kommer att kontakta Svenska kraftnät i samband med detaljprojekteringen.
- Samrådet kompletterades genom att en ny karta med ny placering av stamnätsstation Tovåsen togs fram efter dialog med Svenska kraftnät, som sedan skickades tillsammans med en kort förklarande text, se Bilaga S2, till Länsstyrelserna, berörda kommuner och fastighetsägare.

3.2 Organisationer

Gävleborgs läns Ornitologiska Förening

Gävleborgs läns Ornitologiska Förening har inkommit med yttrande daterat 2016-10-04 och vid telefonsamtal.

- Gävleborgs läns Ornitologiska Förening föreslår en kombination av alternativ 1 och 2. Det finns delar i respektive alternativ som är olämpliga med tanke på förekomsten av kungsörn i området. Det gäller ett område som används flitigt vid spelflykt och vid deras cirklande flykt för att vinna höjd innan de ger sig ut på födosök m.m. Det andra området ligger för nära boplatsen.
- Gävleborgs läns Ornitologiska Förening önskar att sträckningen går enligt alternativ 1 förbi sjön Vandeln, men längs alternativ 2 på sträckan närmast station Gubbaberget.

Ellevios bemötande

- Utifrån samrådsunderlaget och inkomna synpunkter har Ellevio valt att gå vidare med en sträckning som i huvudsak följer ledningsalternativ 1, som ger den kortaste sträckningen, kombinerat med en delsträcka enligt alternativ 2, som förordas av Gävleborgs läns Ornitologiska Förening.

3.3 Företag

Skanova (Telia Sonera)

Skanova har inkommit med yttrande daterat 2016-10-13.

- Skanova har inga synpunkter att erinra i rubricerat ärende.

3.4 Fastighetsinnehavare

Fastighetsägaren till Ljusdal Gräningsvallen 1:15

Per telefon 2016-10-03.

- Fastighetsägaren bor nära den ursprungliga ledningssträckningen och uttrycker oro för att nya ledningar kan påverka den egna fastigheten.

Ellevios bemötande

- Fastighetsägaren fick information om att den sträckning som gick ca 150 m från bostaden enligt samrådsunderlaget, har ändrats så att den går ca 1,2 km från fastigheten istället. Detta med anledning av att Svenska kraftnät valt en annan placering av stamnätsstation benämnd Tovåsen än den som redovisades i samrådsunderlaget. Ledningen kommer att vika av åt sydväst vid den befintliga 145 kV ledningen och följa den befintliga ledningen istället för att passera Gräningsvallen.

Bilagor:

Bilaga S1 Anteckningar samrådsmöte med länsstyrelser och kommuner

Bilaga S2 Annonser

Minnesanteckningar: Samrådsmöte för elanslutningar till Björnberget och Gubbaberget

Datum 2016-09-07

Sida 1 (4)

Datum:	2016-09-07	
Plats:	Länsstyrelsen i Västernorrlands län, Härnösand samt deltagare per telefon	
Deltagare:	Per Lissjos	Länsstyrelsen Västernorrland, Koncessioner
	Johan Molin	Länsstyrelsen Västernorrland, Arkeolog
	Johan Rignell	Ånge Kommun, Miljöinspektör
	Maria Andersson	Länsstyrelsen Gävleborg, Koncessioner, deltog per telefon
	Emma Johansson	Länsstyrelsen Gävleborg, Koncessioner, deltog per telefon
	Agneta Svensson	Länsstyrelsen Gävleborg, Koncessioner, deltog per telefon
	Birgitta Olanders	Pöyry
	Thure Lindgren	Pöyry
	Anders Dahlström	Ellevio
	Jan Ranström	Ellevio
	Hans Gleimar	Ellevio

Beskrivning av projektet för elanslutning av vindkraftparker Björnberget och Gubbaberget

Birgitta Olanders presenterade projektet för elanslutning av de två planerade vindkraftparkerna Björnberget och Gubbaberget. Frågor ställdes succesivt under föredragningen.

Noterade frågor och information

Kulturhistoriska värden

Johan Molin påpekade att området är sporadiskt inventerat med avseende på kulturhistoriska värden. Det finns fångstgropar i området Tovåsen-Björnberget. Inventering kan göras vid behov efter koncessionsbeslut innan byggande.

Johan Molin skickar över information om kända fångstgropar.

Natura 2000 passage

Möjlig sambyggnation ledningsgata av befintlig 145 kV-ledning L134 och ny 145 kV-ledning till Björnberget i befintlig vid passagen av Natura 2000- området presenterades som alternativ. Passagen omfattar ca 3 spannlängder och utnyttjar befintlig korsning av Svenska Kraftnäts 420 kV-ledning. Stolpplacering på planeras på fast mark. Reducerad miljöpåverkan genom återanvändning av befintlig ledningsgata framhölls.

Per Lissjos påpekade av dispens fordras även för arbete i befintlig ledningsgata. Dispensansökan, som lämnas till Länsstyrelsen, har en handläggningstid på 3 månader. Dispensansökan skall omfatta:

- Aktivitet under byggande
- Framtida underhållsaktivitet

Det nämndes att det kan förekomma påverkan för fåglar av vertikalt placerade faser. 145 kV-ledningar har stora fasavstånd och har troligtvis låg påverkan på fågellivet.

Det framfördes att impregnerade stolpar inte får användas inom naturskyddsområden.

Shapefiler

Pöyry distribuerar shapefiler till länsstyrelserna.

Annonser

Annons i Ljusdals-Posten och Sundsvalls Tidning, 2016-09-15

EN ANNONS FRÅN ELLEVIO AB (PUBL)

Samråd kring nya elledningar i Ånge och Ljusdal

Ellevio AB (tidigare Fortum Distribution) har fått förfrågan från en vindkraftexploatör att ansluta två vindkraftparker till en ny stamnätsstation benämnd Tovåsen, ca två mil söder om Ånge. Vindkraftpark Björnberget avses att anslutas med en 145 kV ledning och vindkraftpark Gubbaberget med en 36 kV ledning. Syftet med ledningarna är överföra producerad el från respektive vindkraftpark till stamnätet.

Samråd enligt 6 kap 4 § Miljöbalken

Ledningssträckningarna går genom skogsmark i glesbebyggda områden. Två alternativa sträckningar till respektive vindkraftpark har tagits fram. Det ena alternativet till Björnberget innebär ombyggnad av del av befintlig 145 kV ledning som sambyggs med den nya 145 kV ledningen. För Björnberget studeras också två alternativa stationsplaceringar inom vindkraftparken.

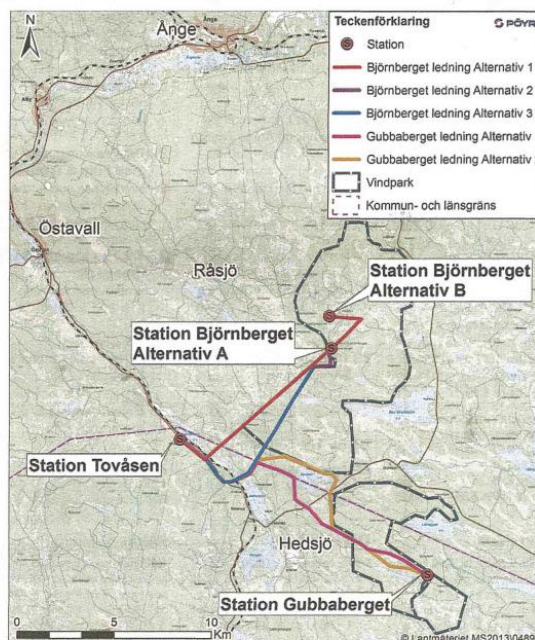
Synpunkter eller frågor?

Ellevio bjuder nu in till skriftligt samråd enligt 6 kap 4 § miljöbalken rörande ovanstående planer. Alla intresserade hälsas välkomna att komma in med synpunkter. Samrådsunderlagen hittar du på www.ellevio.se/samrad. Önskas ytterligare information, svar på frågor eller beställning av samrådsunderlag, kontakta Birgitta Olanders, tel. 070-627 86 66, birgitta.olanders@poyry.com.

Synpunkter i samrådet ska lämnas skriftligen till Pöyry Sweden AB, Att: Birgitta Olanders, Box 1002, 405 21 Göteborg eller birgitta.olanders@poyry.com senast den 14 oktober 2016.

Efter genomfört samråd kommer Ellevio att ansöka om nätkoncession för linje (tillstånd) för de planerade ledningarna hos Energimarknadsinspektionen. En miljökonsekvensbeskrivning (MKB) per ledning kommer att upprättas och lämnas in tillsammans med koncessionsansökan.

ELLEVIO

Annons i Ljungan-Bladet, 2016-09-21

Samråd kring nya elledningar i Ånge och Ljusdal

Ellevio AB (tidigare Fortum Distribution) har fått förfrågan från en vindkraftexploatör att ansluta två vindkraftparker till en ny stamnätsstation benämnd Tovåsen, ca två mil söder om Ånge. Vindkraftpark Björnberget avses att anslutas med en 145 kV ledning och vindkraftpark Gubbaberget med en 36 kV ledning. Syftet med ledningarna är överföra producerad el från respektive vindkraftpark till stamnätet.

Samråd enligt 6 kap 4 § Miljöbalken

Ledningssträckningarna går genom skogsmark i glesbebyggda områden. Två alternativa sträckningar till respektive vindkraftpark har tagits fram. Det ena alternativet till Björnberget innebär ombyggnad av del av befintlig 145 kV ledning som sambyggs med den nya 145 kV ledningen. För Björnberget studeras också två alternativa stationsplaceringar inom vindkraftparken.

Synpunkter eller frågor?

Ellevio bjuder nu in till skriftligt samråd enligt 6 kap 4 § miljöbalken rörande ovanstående planer. Alla intresserade hälsas välkomna att komma in med synpunkter. Samrådsunderlagen hittar du på www.ellevio.se/samrad. Önskas ytterligare information, svar på frågor eller beställning av samrådsunderlag, kontakta Birgitta Olanders, tel. 070-627 86 66, birgitta.olanders@poyry.com.

Synpunkter i samrådet ska lämnas skriftligen till Pöyry Sweden AB, Att: Birgitta Olanders, Box 1002, 405 21 Göteborg eller birgitta.olanders@poyry.com senast den 14 oktober 2016.

Efter genomfört samråd kommer Ellevio att ansöka om nätkoncession för linje (tillstånd) för de planerade ledningarna hos Energimarknadsinspektionen. En miljökonsekvensbeskrivning (MKB) per ledning kommer att upprättas och lämnas in tillsammans med koncessionsansökan.

ELLEVIO

